

بنیاد فیزیق فواجه نصیر طوسی

ضوابط اجرایی مربوط به چگونگی اجرای ماده یک لایحه قانونی مفضا و گسترش فضای

سبز در شهرها

مصوب ۱۳۸۲/۱۲/۱۹

ماده ۱- در اجرای ماده یکم (۱) قانون حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها مصوب ۱۳۵۹/۳/۳ شورای انقلاب اسلامی ایران و از تاریخ ابلاغ این مصوبه پس از طی مراحل قانونی مربوط، به عنوان ضوابط اجرایی ماده یکم (۱) قانون صدرالذکر مشتمل بر سیزده (۱۳) ماده و چهارده (۱۴) تبصره جایگزین مصوبه قبلی تصویبی توسط وزیر محترم کشور وقت به عنوان جانشین شورای اسلامی شهر تهران مندرج در روزنامه رسمی کشور به شماره ۱۴۴۵۰ به تاریخ ۷۳/۷/۲۱ می شود.

ماده ۲- تعاریف :

عناوین به کار برده شده در این مصوبه (ضوابط اجرایی) به شرح بندهای ذیل تعریف می شوند :

الف : " نهال" : گیاه دارای ساقه (تنه) چوبی منفرد که محیط بن آن کمتر از پانزده (۱۵) سانتی متر باشد.

ب : " درخت" : گیاه خشبی (چوبی) دارای ساقه منفرد اعم از درخت دارای میوه ماکول (مثمر) و سایر درختان (غیرمثمر) که محیط آن ها از پانزده (۱۵) سانتی متر کمتر نباشد. درخت مو از این حکم مستثنی است .

ج : " بن درخت" : محل تلاقی تنه درخت یا نهال با سطح زمین است . در صورتی که درخت در سطح زمین به چند ساقه منشعب شده باشد بن قطورترین ساقه ملاک عمل خواهد بود و بقیه ساقه ها، شاخه محسوب می شوند.

د : " باغ" : از نظر این مصوبه (ضوابط اجرایی) به محلی اطلاق می شود که علاوه بر داشتن مساحت بیشتر از پانصد (۵۰۰) متر مربع حداقل یکی از مشخصات ذیل را داشته باشد :

(۱) : در صورت وجود بنا و مستحدثات در زمین، به طور متوسط در هر شانزده (۱۶) مترمربع محوطه باز خارج از ساختمان یک اصله درخت و در صورت عدم سابقه احداث بنا، به طور متوسط هر بیست و پنج (۲۵) مترمربع یک اصله درخت مثمر یا غیرمثمر و یا ترکیبی از آن ها غرس شده باشد . قطع و امحای درختان موجب عدم احتساب تعداد درختان کسر شده در آمار (لحاظ شده در این بند) نخواهد بود .

(۲) : دارا بودن سند مالکیت و یا سند مادر قبل از تفکیک به عنوان باغ ، باغچه ، زمین مشجر و باغ عمارت .

(۳) دارا بودن سابقه رای دایر باغ، دایر باغچه، دایر مشجر از کمیسیون ماده دوازدهم (۱۲) قانون زمین شهری .

تبصره - تشخیص باغ از غیرباغ با توجه به موقعیت جغرافیایی و مکانی، وضعیت پوشش گیاهی و سوابق و مدارک موجود در پرونده و نیز با عنایت به ضوابط فوق الذکر به عهده کمیسیون های اصلی موضوع ماده هفتم (۷) این مصوبه می باشد .

تبصره - شهرداری هر منطقه مکلف است قبل از صدور پروانه ساختمانی برای املاک پانصد (۵۰۰) متر مربع و بیشتر وضعیت ملک را از کمیسیون های موضوع ماده هفتم (۷) این مصوبه استعلام نماید .

ماده ۳ - کاشت، حفاظت و آبیاری درختان معابر، میادین، بزرگراهها و بوستان های عمومی واقع در داخل محدوده و حریم قانونی شهر تهران به استثنای بوستان های محیط زیست از اهم وظایف شهرداری تهران است .

تبصره - حفظ، نگهداری و آبیاری درختان در سایر محل های مشمول قانون به عهده مالکین، ساکنین (بهره برداران) و متصرفین است .

تبصره - در مورد موقوفات، متولیان و متصدیان یا قائم مقام قانونی آنان یا مستاجرین، بهره برداران و متصرفین، مسئول نگهداری و آبیاری درختان هستند .

تبصره - در صورت اهمال در نگهداری درختان مشمول قانون، شهرداری موظف است با اخذ مجوز قانونی نسبت به آبیاری و نگهداری آنها اقدام و هزینه های متعلقه را با پانزده درصد (۱۵٪) کارمزد از مالک دریافت نماید لکن در صورت اعلام مالک مبنی بر عدم توانایی در نگهداری درختان شهرداری مجاز است درخصوص حفظ و نگهداری فضای سبز و درختان به مالک مساعدت نموده و تنها هزینه های مترتبه را از وی دریافت نماید .

ماده ۴ - شهرداری در محدوده قانونی شهر و حریم قانونی آن، بنا به تقاضای مالک یا وکیل یا قائم مقام قانونی وی راجع به قطع درختان مشمول قانون پس از تصویب کمیسیون موضوع ماده هفتم (۷) این مصوبه و در موارد ذیل مکلف به صدور مجوز قطع درخت با رعایت سایر مقررات مربوط می باشد .

الف : درخت غیر مثمیری که به سن بهره وری رسیده باشد و به قصد انتفاع از چوب آن درخواست قطع داده شده باشد که در این صورت باید به جای آن مجدداً درخت غرس شود. چنانچه شهرداری مایل به حفظ درخت بوده و بهای چوب آن را به مالک بپردازد درخت نباید قطع شود .

ب : درخت به علت آفت زدگی، بیماری، انگل و یا علل غیر عمد دیگر خشک شده و یا احتمال سرایت آفت و بیماری از آن به دیگر درختان و گیاهان وجود داشته باشد و یا احتمال سقوط آن برود .

ج : درخت در محل احداث ساختمان و یا مسیر راه، کانال، مجاری آب، خطوط برق، لوله کشی نفت، گاز و تلفن قرار گرفته باشد و یا به هر نوعی مانع از اجرای طرح های عمرانی و عمومی باشد و انتقال آن میسر نباشد .

د : درخت واقع در معابر و یا میادین مانع عبور و مرور طبیعی باشد و یا وجود آن برای مالکین و ساکنین مزاحمت ایجاد کرده باشد .

تبصره- در مورد بندهای (ج) و (د) اولویت با انتقال درختان در فصل مناسب با نظارت شهرداری و با رعایت اصول علمی و فنی می باشد و در صورت اجتناب ناپذیر بون قطع درخت می باید با رعایت اصول ایمنی و مفاد تبصره ی سوم (۳) ذیل ماده چهارم (۴) قانون حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها مصوب ۱۳۵۹/۳/۳ شورای انقلاب اسلامی ایران انجام شود .

تبصره- عوارض قطع درختان طبق تعرفه مصوب شورای اسلامی شهر تهران توسط شهرداری اخذ می شود.

تبصره- فعالیت و بهره برداری از خزانه، قلمستان یا عدم فعالیت آن ها با کسب مجوز از شهرداری و بر اساس دستورالعمل سازمان پارک ها و فضای سبز شهرداری بلامانع است .

ماده ۵- متقاضیان قطع ، جابجایی یا سربرداری درختان باید به شهرداری مراجعه و درخواست خود را طبق برگه مربوطه که توسط شهرداری تهیه و در اختیار آنان قرار می گیرد تنظیم و تکمیل و به همان مرجع تسلیم نمایند .

ماده ۶- شهرداری مکلف است حداکثر ظرف مدت دو ماه از تاریخ تسلیم تقاضا و پس از کسب مجوز از کمیسیون های موضوع ماده هفتم (۷) این مصوبه تکلیف متقاضی را با ذکر دلیل کافی، روشن نماید و در غیر این صورت عمل شهرداری تخلف تلقی و با آن برابر مقررات رفتار خواهد شد .

تبصره - متقاضی باید تا حصول نتیجه ، درخواست خود را پی گیری نماید و تحت هیچ شرایطی پیش از اخذ مجوزهای لازم ، حق قطع درخت یا سربرداری یا جابجایی آن را نخواهد داشت .

تبصره- شهرداری موظف است در صورت درخواست متقاضی برای جابجایی یا سربرداری درخت با رعایت ضوابط و اصول علمی و ایمنی، امکانات و تسهیلاتی را که مقدور و میسر باشد ، در قبال دریافت اجور و هزینه های مترتبه در اختیار متقاضی قرار دهد .

ماده ۷- شهرداری تهران موظف است به منظور نظارت بر حسن اجرای قانون حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها و هم چنین این مصوبه و تشخیص باغات با توجه به موقعیت مکانی و وضعیت پوشش گیاهی محل و سوابق موجود در پرونده و نیز برای قطع ، انتقال و سربرداری درختان ، کمیسیونی متشکل از اعضای به شرح ذیل تشکیل دهد :

الف (نماینده شورای اسلامی شهر تهران به انتخاب رئیس شورا .

ب (مدیر عامل سازمان پارک ها و فضای سبز شهر تهران .

ج (نماینده فنی شهرداری به انتخاب شهردار تهران .

تبصره - شهرداری تهران موظف است برای تشخیص باغ در مورد املاک و اراضی کمتر از دوهزار (۲۰۰۰) متر مربع کمیسیونی مرکب از اعضای ذیل تشکیل دهد :

الف (شهردار منطقه ذیربط (بدون حق تفویض به غیر)

ب (نماینده تام الاختیار سازمان پارک ها و فضای سبز شهر تهران

ج) معاون شهرسازی و معماری شهرداری منطقه ذیربط. این کمیسیون موظف است درخصوص تشخیص باغات وفق ضوابط این مصوبه اتخاذ تصمیم نموده و مراتب را به ذینفع ابلاغ نماید و رونوشت رای (تصمیم اتخاذ شده) را با ذکر ادله به همراه خلاصه اطلاعات و مدارک و مستندات به کمیسیون موضوع ماده هفتم (۷) این مصوبه ارسال نماید و در صورت اعتراض مالک یا ذینفع یا نماینده قانونی وی ظرف مدت پانزده (۱۵) روز از تاریخ ابلاغ رای به همراه پرونده مربوط و مدارک و مستندات جهت بررسی و اتخاذ تصمیم نهایی (تجدید نظر) به کمیسیون موضوع این ماده ارجاع نماید.

ماده ۸- تصمیمات متخذ و آرای صادره توسط کمیسیون موضوع ماده هفتم (۷) این مصوبه از تاریخ ابلاغ به شهرداری ظرف مدت دو ماه در صورت اعتراض مالک یا ذینفع و یا قائم مقام قانونی وی قابل طرح و تجدید نظر در کمیسیون ذیربط در شورای اسلامی شهر تهران که توسط شورای اسلامی شهر تهران تعیین می شود، خواهد بود.

ماده ۹- در اجرای مفاد قانون حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها مصوب ۱۳۵۹/۳/۳ شورای انقلاب اسلامی، شهرداری تهران موظف است شناسنامه باغات مشمول این قانون را به همراه مشخصات ذیل تهیه نماید:

الف) شماره پلاک ثبتی یا شماره نوسازی پلاک مشمول

ب) مساحت ملک

ج) نشانی دقیق محل شامل: شهر، منطقه، ناحیه، خیابان، کوچه، شماره، نام مالک یا ذینفع.

د) تعداد و مشخصات هریک از درختان مشمول قانون به تفکیک نوع مثمر و غیر مثمر.

ه) نام، مشخصات، سمت و امضای مامور تنظیم کننده اطلاعات شناسنامه. تبصره: شهرداری تهران موظف است پس از شناسایی باغ های واقع در محدوده و حریم قانونی شهر تهران آنها را روی نقشه (GIS) مشخص و اعلام نماید، این باغ ها به هیچ وجه، حتی در صورت قطع تمام درختان از عنوان باغ خارج نخواهند شد.

ماده ۱۰- شهرداری تهران موظف است در صورت درخواست مالک یا ذینفع یا قائم مقام قانونی وی نسخه ای از شناسنامه تنظیمی محل مربوط را به متقاضی تحویل نماید.

ماده ۱۱- شهرداری تهران مکلف است از مشخصات درختان واقع در معابر، میادین، بزرگراه ها و بوستان های عمومی فهرستی شامل نوع درخت، محیط بن، محل کاشت و تاریخ گزارش، تهیه و تنظیم نموده و مراتب را با پلاک کوبی روی درختان و نیز روی نقشه (GIS) فضای سبز منعکس نماید.

ماده ۱۲- در صورتی که شخص یا اشخاص اعم از حقیقی یا حقوقی موجبات اتلاف و امحای درختان موضوع قانون فضای سبز در شهرها (مصوب ۵۹/۳/۳ شورای انقلاب اسلامی) را فراهم آورند شهرداری تهران موظف است نسبت به تعقیب جزایی و اخذ خسارات وارده از طریق مراجع قضایی اقدام نماید.

ماده ۱۳- به منظور حفظ، نگهداری و احیای باغات و زمین های مشجر، سطح اشغال بنا در این گونه املاک و اراضی معادل سی درصد (۳۰٪) مساحت و تراکم ساختمانی مجاز آن بیست درصد (۲۰٪) بیشتر از تراکم مسکونی منطقه ای برای املاک و اراضی غیر باغ (املاک و اراضی مشابه مجاور) خواهد بود.

تبصره- مالکین این گونه املاک و اراضی می توانند در صورت احراز سایر شرایط با رعایت ضوابط و مقررات بلند مرتبه سازی و احداث مجتمع های مسکونی ، از مزایای مربوط برخوردار شوند.

تبصره- شهرداری تهران موظف است دستور العمل اجرایی این مصوبه را با امعان نظر به سیاست های تشویقی جهت احیاء و ایجاد باغ ، ظرف مدت دو ماه از تاریخ ابلاغ این مصوبه تهیه و جهت تصویب به کمیسیون ذیربط در شورای اسلامی شهر تهران ارائه نماید .